

LHL-klinikkene
Feiring

VELKOMMEN TIL KARDIOLOGISK AVDELING

radiofrekvensablasjon av atrieflimmer

INNHOLD

Viktig informasjon før innleggelse.....	4
Behandlingsmetode for atrieflimmer	5
Hva er atrieflimmer	5
Dagen du ankommer	6
Forberedelser på behandlingsdagen	6
Hvordan foregår behandlingen	7
Kan det oppstå komplikasjoner	8
Etter behandlingen	8
Når du skal reise hjem	10
Ved hjertebank etter utskrivelse	10
Kontakt fastlegen eller legevakt	11
Aktivitet og arbeid etter hjemkomsten.....	11

LHL-klinikkene Feiring, april 2015.

Ansvarlige for innholdet: avdelingsoverlege kardiologisk avdeling Olaf Rødevand, overlege Farzad Vahedi, avdelingssykepleier kardiologisk overvåking, Liv Sander Johnsen, og kontaktsykepleierne Bente van Arnhem, Nina Martinussen, Heidi Dovran og Ingeborg Hognestad Jensen.

For kildehenvisninger: www.lhl-klinikkene.no

Foto/illustrasjoner: Side 1, 3, 7 Christopher Olsson, side 4 Shutterstock.com, forøvrig LHL-klinikkene Feiring.

Grafisk design: Designloftet. Opplag: 500. Trykk: Gamlebyen Grafiske.

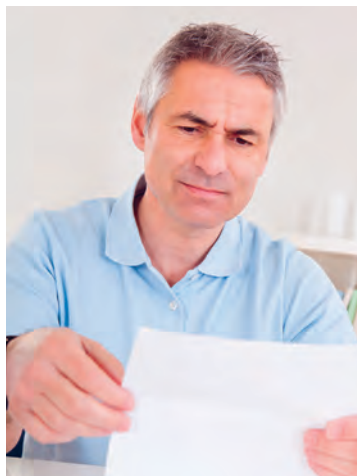
VELKOMMEN TIL LHL-KLINIKKENE FEIRING

KJÆRE PASIENT

– viktig informasjon før innleggelse

Du skal snart behandles ved LHL-klinikkene Feiring, og vi ønsker å gi deg så god informasjon som mulig. Derfor har du mottatt denne brosjyren og innkallingbrevet.

FORBEREDELSE MED MEDISINER OG BLODPRØVER

Alle pasienter som skal behandles med radiofrekvensablasjon må, i ukene før innleggelse, benytte blodfortynnende medisin og ta regelmessige blodprøver. Detaljert informasjon om dette står i innkallingsbrevet. Det er derfor svært viktig at informasjonen i innkallingsbrevet leses nøye.

VELKOMMEN TIL KARDIOLOGISK AVDELING

Det er viktig at du leser denne brosjyren nøye før innleggelse. Ta den også gjerne med deg, så kan du ta den frem dersom du lurer på noe under oppholdet.

Normalt varer oppholdet i to døgn.

Pårørende er velkomne til å være med, og kan leie seg inn på hotellet vårt, som er i samme bygning. Med unntak av selve behandlingen, får dere mulighet til å være sammen det meste av tiden. Vi har ingen faste visittider, så besøkende kan være til stede når du ønsker det.

Vi håper du vil føle deg godt ivaretatt under oppholdet. Spør oss om det er noe du lurer på. Vi er her for deg!

BEHANDLINGSMETODE

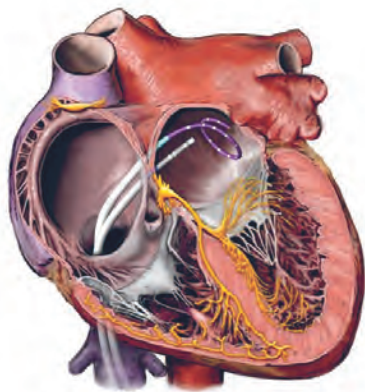
for atrieflimmer

HVA ER ATRIEFLIMMER?

Atrieflimmer (hjerteflimmer) er en vanlig hjerterytmeforstyrrelse som ofte gir kaotisk og ukoordinert sammentrekning av forkamrene i hjertet. Dette gir uregelmessig puls. Forekomsten av atrieflimmer øker i takt med alderen, og det anslås at 5 % av alle over 65 år har atrieflimmer. Vi kjenner ikke eksakt årsakene til atrieflimmer, men ser at det kan relateres til åreforkalkning, høyt blodtrykk, diabetes, hjerteklaffsykdom og for høyt stoffskifte.

HVA ER RADIOFREKVENSABLASJON AV ATRIEFLIMMER?

Elektriske impulser fra lungevenene er ofte en utløsende årsak til atrieflimmer. Lungevenene er blodårene som fører blod fra lungene tilbake til hjertet. Radiofrekvensablasjon betyr at en liten lokal del av hjertemuskelen behandles med varmeenergi i form av radiobølger. Ved denne behandlingen av atrieflimmer isolerer man lungevenene i venstre forkammer i hjertet. En liten del av vevet ødelegges og blokkerer derved for uønskede elektriske impulser. Ved anfallsvis atrieflimmer er radiofrekvensablasjon vellykket i ca. 50 % av tilfellene ved første gangs behandling og ytterligere 50 % ved andre gangs behandling.

Skissen viser hvordan kateteret blir ført inn i venstre forkammer til radiofrekvensablasjon.

OPPHOLDET PÅ KLINIKKEN

og behandlingsrutiner

DAGEN DU ANKOMMER

På mottaksdagen skal du ta CT-undersøkelse av hjertet. Du blir skrevet inn av en sykepleier som tar EKG, blodtrykk og blodprøver. Videre gjennomgås pasientskjemaet og medisinarcket ditt. Hår på brystet, ryggen og i høyre lyske skal fjernes.

Legen som skal behandle deg, har en samtale med deg i løpet av kvelden.

Har det oppstått endringer i helse-tilstanden din siden henvisningen ble sendt til oss, er det viktig at du informerer om dette.

VIKTIGE FORBEREDELSE PÅ BEHANDLINGSDAGEN

- Du skal faste, det vil si ikke spise, drikke, røyke eller tygge tyggegummi.
- Ta medisinerne dine med så lite vann som mulig etter kl. 06.00.
- Dusj kvelden før behandlingsdagen, eller på morgenen på behandlingsdagen.
- Ikke bruk parfyme eller hudkremer samme morgen som du skal til behandling.
- Ta av deg smykker, klokke og fjern eventuell neglelakk.
- Ta på deg rene og ledige klær som er lette å ta av og på, ikke morgenkåpe.
- Gå på toalettet rett før behandling.

Det blir foretatt en ultralydunder-søkelse (øsofagus-ekko) inne på laboratoriet før radiofrekvens-ablasjonsbehandlingen starter. Dette gjøres for å utelukke blodpropp i hjertets venstre forkammer,

og foregår ved at du får en slange ned i halsen. Du vil få lokalbedøvelse i munnhulen og spiserøret, eventuelt kombinert med beroligende/smertestillende medisin.

HVORDAN FOREGÅR BEHANDLINGEN?

Før behandlingen starter, vil du få lokalbedøvelse i høyre lyske. Det legges tre tynne plastrør i en vene. Gjennom plastrørene føres tynne ledninger opp til hjertet.

Disse brukes til undersøkelse av hjertets elektriske aktivitet og til radiofrekvensablasjon hovedsaklig i området rundt lungevenene. Under behandlingen brukes et navigeringssystem som krever at du ligger helt stille. Hvis du beveger deg, minsker sjansen for at behandlingen skal bli vellykket – og risikoen for komplikasjoner øker. For å gjøre

det lettere å ligge helt stille, får du medisin som virker avslappende og smertelindrende.

Det er normalt å gi varmebehandling i totalt 30 til 40 minutter, og hele behandlingen tar cirka 3 til 5 timer. Under varmebehandlingen kan du i perioder få smerter. Du vil få jevnlig tilførsel av smertestillende. Si ifra dersom du føler ubehag. Det kan bli nødvendig med elektrisk støt som hjelper hjertet tilbake til normal hjerterytme. Da gis det en kortvarig narkose.

KAN DET OPPSTÅ KOMPLIKASJONER?

Ja, det kan oppstå komplikasjoner hos 2- 4 % av pasientene som behandles med radiofrekvens-ablasjon.

Disse kan være:

Blødning

Det kan oppstå blødning både i lysken og på steder der man fører ledningene frem. Det kan også oppstå en blodansamling i hjerteposen i forbindelse med varmebehandlingen. Dette vil bli behandlet umiddelbart.

Blodpropp

En sjelden gang kan det forekomme blodpropp til hjernen eller andre organer. For å forebygge dette blir du behandlet med blodfortynnende medisin.

Hjertets ledningssystem kan bli skadet

Dette er en sjelden komplikasjon som behandles med pacemaker.

Forsnevring av lungevenene

Dette er en meget sjelden komplikasjon som kan gi hoste, tung pust

eller lungebetennelse. Dette kan enten oppstå umiddelbart etter undersøkelsen, eller flere uker etter behandlingen.

Dannelse av en forbindelse mellom spiserøret og hjertes venstre forkammer

Dette er en meget sjelden komplikasjon som skyldes varmebehandlingen. Tilstanden gir smerter og feber og påvirker allmentilstanden flere uker etter behandling.

ETTER BEHANDLINGEN

Når inngrepet er ferdig, overflyttes du til overvåkingsalen.

Der observeres hjerterytme, blodtrykk og innstikkstedet i lysken. Det er viktig å ligge flatt på ryggen og holde beinet i ro for å unngå hevelse og blødning i lysken. Dette får du informasjon om underveis. Etter 30 minutter kan du spise og drikke.

Fra overvåkingssalen flyttes du til sengeposten for videre observasjon. Med hjelp fra en sykepleier er det vanligvis mulig å stå opp etter tre timer. Hjerterytmen din skal overvåkes til neste dag.

Ved smerter i lysken anbefaler vi Paracetamol-tabletter. Ved mindre hevelser eller misfarging av lysken, kan Hirudoid-salve benyttes. Den kan kjøpes på apotek uten resept.

Det er ikke uvanlig med lette smerter eller ubehag i brystet etter behandling. Noen opplever også sårhet i halsen etter ultralydundersøkelsen. Dersom du opplever dette, si ifra til sykepleier.

Du kan dusje som vanlig dagen etter behandling. Fjern våt bandasje, og sett på ny som beholdes til neste dag.

Dagen etter inngrepet vil du normalt bli utskrevet. Som regel fortsetter man med samme medisiner som før behandlingen.

I noen tilfeller kan det være behov for å begynne med nye medisiner for å stabilisere hjerterytmen.

NÅR DU SKAL REISE HJEM

Viktige ting å tenke på

Ved hjemreise kan du av medisinske årsaker ikke kjøre selv.

Før avreise får du en innleggelses-
bekreftelse og et reiseregningsskjema. For å få refundert utgifter til reise og opphold, krever Pasientreiser at du dokumenterer dine utgifter. Kravet ditt må sendes til Pasientreiser.

Ved avreise får du med deg en epikrise. Den beskriver hvilken behandling du har gjennomgått. Fastlege og henvisende lege får epikrise tilsendt.

De som bruker Marevan, må måle INR ukentlig de første 2-3 ukene etter utreise. Deretter skal det måles annenhver uke frem til kontrollen etter 3 måneder.

Kontaktskykepleier ringer deg en stund etter hjemreise for å høre hvordan det går med deg. Kontroller og oppfølging skjer på hjertemedisinsk poliklinikk ved lokalsykehuset ditt, eller hos henvisende hjertespesialist/lege.

VED HJERTEBANK ETTER UTSKRIVELSE

Dersom du får uregelmessig hjerterytm som varer mer enn 24 timer, anbefaler vi at du kontakter fastlege eller sykehus for å få tatt et EKG. Viser dette atrieflimmer, er det ønskelig at det oppnås normal hjerterytm. Ofte går atrieflimmeret over av seg selv. Vedvarer atrieflimmeret, anbefales det elektrokonvertering ved lokalsykehus innen 48 timer fra atrieflimmeret startet.

I tillegg kan det for en periode bli nødvendig å bruke Cordarone (Amiodarone), som er en rytme-regulerende medisin. Dette vurderes av lege. Cordarone påvirker den blodfortynnende behandlingen med Marevan. Det er derfor meget viktig at du får kontrollert INR-verdien en gang i uken mens du bruker Cordarone.

KONTAKT FASTLEGE ELLER LEGEVAKT DERSOM DU FÅR EN AV DISSE PLAGENE:

- Lungebetennelse med hoste, smerter ved innpust og feber.
- Tiltakende tungpust.
- Brystsmerter og høy feber 6-12 uker etter ablasjonen.
- Innstikkstedet i lysken eller området rundt blir smertefullt, rødt, hovent eller varmt.

AKTIVITET OG ARBEID ETTER HJEMKOMSTEN

Si ifra til legen om du trenger sykemelding.

Den første uken etter radiofrekvens-ablasjonen er det viktig at du ikke løfter noe tungt, det vil si ikke mer enn 5 kg. Dette er viktig å følge, for å unngå at såret i lysken går opp. Det er anbefalt å vente i minimum to uker med fysisk krevende aktivitet. Du kan kjøre bil etter tre dager.

Ønsker du å vite mer om ablasjon, finnes ytterligere informasjon på: www.lhl.no og www.nhi.no.

Vi ønsker deg lykke til i tiden framover.
Dersom du har spørsmål, ta gjerne kontakt med oss.
Enten per telefon 63 92 41 79 eller
per e-post: kontakt.ablasjon@lhl-klinikkene.no

Vennlig hilsen
kardiologisk avdeling

LHL-klinikkene Feiring

Årnesvegen 25/27, 2093 Feiring

Tlf.: 63 92 44 00 | Faks: 63 92 40 99

E-post: feiring.post@lhl-klinikkene.no

Web: feiring.lhl-klinikkene.no

LHL-klinikkene – spesialiserte helsetjenester over hele landet

LHL-klinikkene tilbyr spesialiserte helsetjenester innen forebygging, utredning, behandling og rehabilitering i alle helseregionene i Norge. LHL-klinikkene drives etter en ideell modell og eies av LHL (Landsforeningen for hjerte- og lungesyke).

LHL-klinikkene på Røros, Krokeide og Nærland samt i Skibotn og Trondheim tilbyr spesialisert rehabilitering. LHL-klinikkene Feiring og LHL-klinikkene Glitre er landsdekkende spesialsykehus innen hjerte- og lungebehandling.

Alle våre klinikker representerer en stolt historie, og er et produkt av frivillighet, entusiasme, entreprenørskap, endringsdyktighet, profesjonalitet og sterk politisk oppslutning. Summen av dette har gjort det mulig for oss å opprettholde og utvikle tilbud av høy kvalitet. Fremragende pasientomsorg og kvalitet i behandlingen gjør at institusjonene er foretrukne valg både for pasienter og som arbeidsplass for dyktige fagfolk.

Vi bygger nytt sykehus ved Gardermoen. Fra høsten 2017 vil aktiviteten vi har på LHL-klinikkene Feiring og LHL-klinikkene Glitre samlokaliseres på LHL-klinikkene Gardermoen. Sykehuset vil tilby hjerte- og lungeutredning, behandling og rehabilitering i tillegg til nye spesialiserte helsetjenester som er under utvikling.

Les mer om oss på LHL-klinikkene.no

LHL, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke er en interesseorganisasjon med ca. 47 000 medlemmer fordelt på rundt 260 lokallag. LHL driver likemannstiltak, trimtilbud, kurs- og opplæring, informasjonsvirksomhet, politisk påvirkning og har eget pasientombud.